

SIETE DIAS

ARGENTINA: \$ 1.200. ECUALADOR: \$ 80. GUAY: \$ 240. URUGUAY: \$ 25. VENEZUELA: \$ 4.50

NAUTICA
Suplemento Especial

חיים מתחת למים (2)

כתב „העולם הזה” מוסיף לדווח על המצב האמיתי בארגנטינה, שלגביו קיים קשרי שתיקה בישראל

החופש שבו אנו רוצים! „המדינה שבה אנו רוצים!” אלה הכותרות שהופיעו בשער השבועון הנפוץ סיאטה דיאז (שבמהלכיהם) המופיע בברזיל אנוסאיירס. מדינה ללא אזיקים, חופש לאלפי העצורים הנמצאים זה שנים בכלא ארגנטיני ללא מישפט, ריחוק חופש ל-28 המיליונים שידיהם באזיקים — כפי שמתאר שער השבועון. אין לחשוד בשבועון זה בנטיות פרוניסטיות שמאליות — ההיפך הוא הנכון. זהו שבועון ימני מוביל, שרק מאותת למישטר הצבאי השולט במדינה על הרוחות המנשיות בות בקרב העם הארגנטיני הרכוש. אך המישטר מתנהג כעיוור וכחירש. הוא משבח את עצמו וטוען שבארגנטינה מצויים בתי הכלא הטובים שבעולם. הנה דבריו של שר-המישפטים, הדיראמאדו פרוגולי (שפוטר יחד עם ממשלתו ב-22 בדצמבר 1981): „הכלא הארגנטיני הוא אחד מה-

EL PAIS QUE QUEREMOS

יונה וכבלים בתמונת השער של ה-שבועון הארגנטיני ה-נפוץ סיאטה-דיאז, הכתובת שמתחת לתמונה אומרת: „המדינה שבה אנו רוצים”. כתבות ותמונות מעין אלה מתפרסמות בעיתונות הארגנטינית, אך המישטר אינו מתרשם, וממשיך לשבח את עצמו באוזני העולם.

נערה יהודיה בכלא

הנה קטעים ממכתבים ששלחה לרב מאיר: **10 בנובמבר 1980** מרשאל מאיר הכבד, מה שלומך? זמן רב עבר מאז שראיתי אותך לאחרונה, ונורא התיחשק לי להתקשר איתך בדרך זו... הדברים השתנו פה מאז ביקורך האחרון. אני מתכוונת לתנאים החיים. יש לנו חמש פעמים בית-השבע התעמלות — בחצר בית-הסוהר, וגם שעות של עבודות יד, אבל זה בזמן התפסקות, כי אין לנו יכולות לעבוד בתוך ה'תאים. שנת שבועצא אנחנו סגורים 21 שעות ביממה, בלי לזוז, בלי לעבוד...

עברו בדיקה ביטחונית במרתפי הכלא. אחר כך התלבש ומיהר לפגוש את האסירים. סצינה זו חזרה על עצמה בכל ביקור. **מכתבים מן הכלא** **אחת מפגישותי המרגשות ביותר של הרב התרחשה בי תאה של הצעירה היהודיה דבורה בן-שוהם.** דבורה נכלאה בהיותה בת 16. אמה נפטרה מסרטן, והעזרה התגוררה עם סבתה ועם אחיה בן-17 וחצי.

לראות את הרב עירום. מרשאל מאיר נשאר כשרק תחת תוניו לגופו. „תוריד את הכל, אמרתי, מת עקש הסוהר. הרב אינו אסיר. הוא קיבל אישור לבקר אסירים פוליטיים בללא. הוא יכול לשלוח את ה'סוהר לכל הרוחות, להתלבש ו'ללכת הביתה. איש לא יוכל להוריד לו את התחבושים בכוח. אך איש גם לא יתרשם אם יתלונן על כך שמפשיטים רב שמבקש לעודד אסירים המוחזקים בכלא. זו בעייה שלו. אם יתלבש וילך הוא לא יראה את האסירים הממתינים לו, המצפים למילה של עידוד, לאוזן קשבת.

טובים והיעילים שבעולם המערבי...” לכאורה, על העולם להביט ב'קינאה והערצה על בתי-הכלא של ארגנטינה, כפי שניתן להסיק מ'דבריו השר, שמוסיף: „כל הזמן אנו מקבלים אורחים, אשר שואפים ללמוד מנסיונו של המישטר ה'קיים בארגנטינה.” אך מה באמת מתרחש מאחורי הסורגים במדינה של כבוד השר פרוגולי? **הרב שהגך לבקר אסירים בכלא, הופשט והוחזק עיי רוב.**

תגידי לי על מי מטילים את האחריות לביצוע מעשי-החבלה נגד בתי-הכנסת ובתי-הספר שלנו? מה שלומי? אני חיה כל הזמן בתיקוה, ממתנה שיבוא היום ואוכל להיות ביחד עם כל אלה שאני אוהבת. אני מקווה שאוכל להעביר להם כל מה שקלטתי ו'התנסיתי בו כאן. לא נשכח גם את הרגעים המרים שעברו עלי.

יום אחד פרצו שוטרים ואנשי-הבולשת אל הצבא לדירתם. האח והנהג מיריות השוטרים. דבורה נלקחה למאסר. אשמתה — היא היתה העדה היחידה למותו של אחיה. במשך שלוש שנים וחצי החזוקה דבורה בן-שוהם בכלא הארגנטיני ללא מישפט. לא היה על מה להעמידה לדין.

אם יותר ויעזוב את הכלא מבלי לראות את האסירים הוא יישמח רק את הכלאים וקציני-הצבא הממונים על בתי-הסוהר. מרשאל מאיר, רב רפורמי ש'הגיע לארגנטינה לפני כ-13 שנה מארצות-הברית כדי להקים סמינר לרבני היבשת, העדיף לספוג את העלבון. הוא נשאר עומד עירום בכלא הארגנטיני, עד אשר הח'זירו לו הסוהרים את בגדיו, ש-

הרב גבה-הקומה, מרשאל מאיר, רבה של הקהילה היהודית בית-אל — שכונת יוקרה בצפון ברזיל אנוסאיירס — פשט את מעילו והושיט אותו לסוהר, לבדיקה. אך הסוהר אינו מסתפק בכך. הוא מבקש גם את המיכנסיים. לרב נדמה שלא שמע היטב, „אתה רוצה את המיכנסיים שלי?” „כן, מאשר הסוהר, „התפשט.” הרב עדיין לא מבין. „ביקשת שאוריד גם את החולצה? קח אותה!” אך הסוהר אינו זו. הוא רוצה

שמעתי על מיקרה ההתאבד בכלא קאסרוס. אני חושבת אנחנו חייבים להרים את המו שלנו כל הזמן, עם האהדה ומגלים האנשים שבחוק. לזכר שאלה שבחוק חושבים עלינו. א בכל זאת, זה קשה בתנאים שא חיים בהם בכלא. מתי תבקר אותנו בכלא? נדלי שהספרים — עליך להביא א תם איתך, מפני שלי הם לא מו רים אותם. אני מקווה שהספר לא יאבדו... טוב. בכל זאת, א (ממשיכה לכתוב לך. להתרא בפעם הבאה. אני מחבבת או צ'או. דבי.

10 בנובמבר 1980 מרשאל מאיר היקר שלי, שלומך? ואני, אתה שואל? בסדר, עד כמה שאפשר במיטת הוואת. שמענו על הענקת פרס נוב לשלום לפרו אסקוול. זה

מאת מרסל זוהר

לנו אומץ. הרים לנו את המון הפרס הוא גם עבור האמה מכיכר דה-מז'ו. מדאיג אותי גל האנטי-שמיע בעולם. גם השיחה האנטי-שמיע ששודרה בטלוויזיה בברזיל איירס — קראתי על זה בעיתון מה אתה חושב על זה? שוחחתי עם הכומר של בי הסוהר על הספרים שאתה מבי. כולם אמרו לי פה אותו הדב אם הספרים כתובים בשפה אחר לא בספרדית, הם לא יגיעו לידי שלי. זה מפני שאין מי שיתר אותם. אם תבוא בפעם הבא תביא לי בבקשה ספר שיעבי אותו, ואתה יכול?

אך עברת את יום-האם? ת לעצמך גם אנחנו יכולנו לחגג כמובן ללא אימהות וללא בני אבל נזכרנו במועד הזה, התרכ כולן יחד, ואכלנו משהו טעי יש רגעים שבהם אנו מרגיש צורך להתייחד עם כל האנש היקרים לנו, הנמצאים בח'הוקירחוק מאיתנו. ההרגשה מאחדת אותנו ונותעת בי

התיקוה שנגיע לכל האימהות אי סובלות יחד איתנו, ואותן רוצות לחבק באמצעות מכתב תעשה את זה?

אני ממתנה לתשובתך, כפי אני ממתנה לתשובתם של ח'בני שלך. אם הם רוצים לכתוב אני מוכנה. כמובן שקיימים אי נושאים שעליהם נוכל לשוח אני די מחוץ לתמונה בעני הנוער — אל תשכח שלא רא את הרחוב כבר שלוש שנים וח עכשיו, להתראות, מרשאל מא היקר שלי. דרישת שלום מ'הבנות בתא-המאסר שלי, ד'חם למישפחתך. אני מחבבת או צ'או. דבי.

9 בכברואר 1981 מרשאל מאיר היקר, אני מרגי טוב. מאושרת מהביקורים ש'בלתי, תאר לעצמך איזו התו שות עברה עלי, כשהיבקתי ש את הסבתא שלי, אחרי כל הרבה שנים. זה היה בשבילי כמו לשמוע שוב את קולותי של כל האנשים הטובים הנמצא בחוץ. כתבתי לשגרירות קנדה ב (המשך) בעמוד